

Warszawa, 29.10.2002 r.

Opinia o projekcie ustawy o zmianie ustawy o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej oraz niektórych innych ustaw (druk nr 1012)

Rządowy projekt ustawy *o zmianie ustawy o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej oraz niektórych innych ustaw* wprowadza zmiany do polskiego ustawodawstwa weterynaryjnego mające na celu dostosowanie prawodawstwa do obowiązujących regulacji Unii Europejskiej.

Projektowana ustawa wprowadza istotne zmiany organizacyjne funkcjonowania Inspekcji Weterynaryjnej, eliminuje zależność powiatowych lekarzy weterynarii od administracji samorządowej. Dziś powiatowy lekarz weterynarii odpowiada przed starostą i może dochodzić do sytuacji, że lekarz chce zamknąć zakład, w którym nie przestrzega się podstawowych zasad higieny, natomiast starosta może być temu przeciwny. Lekarz nie ulegając starości podejmuje ryzyko utraty posady. Urzędowy lekarz weterynarii nie jest więc niezależny w swoim działaniu. Dlatego tak istotne jest stworzenie niezależności służb weterynaryjnych by mogły one działać prawidłowo i wiarygodnie.

Poprawiona będzie organizacja służb weterynaryjnych na szczeblu powiatu. Powiatowy lekarz weterynarii podlegał będzie lekarzowi wojewódzkiemu, a ten z kolei podlegał będzie wojewodzie.

Projektowana ustawa określa wymagania dla kandydatów na stanowiska Głównego Lekarza Weterynarii, wojewódzkiego lekarza weterynarii, powiatowego lekarza weterynarii i

granicznego lekarza weterynarii. Wymagania te można ocenić jako wysokie, gwarantujące odpowiednie przygotowanie kadr pracujących w Inspekcji Weterynaryjnej i ich wiedzę fachową.

Zmienione zostały przepisy identyfikacji i rejestracji zwierząt, tak by Inspekcja Weterynaryjna miała łatwiejszy dostęp do danych zawartych w rejestrze oznakowania zwierząt i mogła wprowadzać korekty i uzupełnienia w tym systemie. Umożliwi to Inspekcji Weterynaryjnej prowadzenie nadzoru nad przemieszczaniem się zwierząt oraz skuteczne zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt.

Rozszerzono obowiązki lekarzy weterynarii w zakresie prowadzenia dokumentacji lekarsko-weterynaryjnej, a na posiadaczy zwierząt nałożono obowiązek posiadania książeczki leczenia zwierząt. Umożliwi to ustalenie przebiegu leczenia zwierząt, stosowanych produktów leczniczych, kontrolę zdrowia zwierząt oraz przyczyni się do pełniejszej ochrony zdrowia człowieka spożywającego produktu pochodzenia zwierzęcego.

Także do poprawy ochrony zdrowia ludzi przyczyni się wprowadzony obowiązek badania ryb, skorupiaków i mięczaków przed wprowadzeniem na rynek.

Wprowadzono ponadto elementy poprawy bezpieczeństwa żywności poprzez ustanowienie systemu etykietowania wołowiny. W ramach tego systemu wołowina wprowadzana na rynek będzie zaopatrzona w etykietę, która będzie zawierać informacje umożliwiające zidentyfikowanie zwierzęcia lub zwierząt, od których mięso pochodzi, miejsce ich pochodzenia, rzeźni i zakładu w którym dokonano uboju i rozbioru mięsa.

Nałożono na producenta mięsa i innych produktów pochodzenia zwierzęcego obowiązek wycofania z rynku artykułów o niewłaściwej jakości zdrowotnej. Ponadto przyjęto zasadę, że mięso i inne środki spożywcze pochodzenia zwierzęcego po wprowadzeniu na rynek nie podlegają zwrotowi do producenta. Obecnie, zdarzają się takie sytuacje, że mięso tuż przed upływem terminu jego przydatności do spożycia jest z dużych hipermarketów z powrotem wycofywane do zakładów mięsnych. Wprowadzona zmiana zapobiegnie występowaniu takich zdarzeń.

Wprowadzono regulacje umożliwiające zakładom, które nie spełniają warunków weterynaryjnych wymaganych przez prawo Unii Europejskiej dostosowanie się do tych standardów. W przypadku zakładów uboju zwierząt, rozbioru mięsa, przetwórstwa mięsa, produkcji mięsa mielonego i wyrobów mięsnych nie poddanych obróbce termicznej, składowania mięsa, przetwórstwa ryb, mięczaków i skorupiaków oraz skupu i przetwórstwa mleka dopuszczono możliwość odstąpienia od stosowania niektórych organizacyjnych,

technicznych i technologicznych warunków weterynaryjnych pod warunkiem przedstawienia harmonogramu działań dostosowawczych przez te podmioty.

Uregulowana została sprawa sposobu prowadzenia sprzedaży bezpośredniej. Sprzedaż ta będzie mogła być prowadzona bezpośrednio przez producenta w punkcie sprzedaży przylegającym do pomieszczeń produkcyjnych albo położonym na terenie gospodarstwa.

Rozszerzono przepisy w zakresie zwalczania chorób zakaźnych zwierząt. Sprecyzowano zakres współpracy organów administracji rządowej i samorządowej oraz poszczególnych podmiotów w tworzeniu i wykonywaniu planów gotowości zwalczania chorób zakaźnych zwierząt.

Przedstawiony projekt zawiera jednak niewielkie błędy redakcyjne, które należy poprawić w trakcie prac parlamentarnych.

Zmieniono system znakowania mięsa. Wprowadzono obowiązek odrębnego znakowania mięsa wszystkich zwierząt przeznaczonego na potrzeby własne, na rynek krajowy i do handlu z krajami członkowskimi Unii Europejskiej (artykuł 1 punkt 20). Intencją projektodawcy było wprowadzenie odrębnego znakowania mięsa w zależności od jego dalszego przeznaczenia pochodzącego z owiec, kóz i świń, których ubój został przeprowadzony w gospodarstwie (uzasadnienie artykułu 1 punkt 20). Potrzebna jest więc poprawa redakcyjna tej zmiany.

Wprowadzono bardzo nieprecyzyjną definicję gospodarstwa (art. 1 pkt.1 lit. g). „Gospodarstwo - obiekty budowlane i inne obiekty oraz przestrzenie wolne, gdzie są utrzymywane zwierzęta”. Definicję tą należy poprawić tak, by nie zawierała elementów abstrakcyjnych i była zrozumiała.

Pomyłkowo zwolniono zakłady utylizacyjne i spalarnie z obowiązku zgłaszania powiatowemu lekarzowi weterynarii zamiaru rozpoczęcia i zaprzestania działalności. Wynika to z omyłkowego uchylenia jednego punktu (art. 1 pkt. 3 lit. a tiret 3). Uchylony punkt występuje dalej w treści projektu ustawy jako punkt istniejący, niezmienny (art. 1 pkt. 3 lit. d). Zamiarem projektodawcy była zmiana jednego punktu w ustawie (w ustawie o zwalczaniu ... art.5 ust. 1 pkt. 9) tak by nie zawierał słów „materiał niskiego, wysokiego i szczególnego ryzyka” ponieważ te określenia będą wyjaśnione w rozporządzeniu. Należy więc inaczej zrehabilitować ten punkt.

Omyłkowo powołano się na ustęp (3f), który nie występuje w ustawie (art. 1 pkt.3 lit e).

Omyłkowo uchylony jest ustęp, którego nie ma w ustawie (art. 1 pkt.18 lit b). Ponadto wprowadzono do ustawy w artykule 27 ustęp 6, a artykuł ten ma tylko 2 ustępy. Wydaje się, że kolejny ustęp może być 3 (art. 1 pkt. 18 lit c).

Należy zwrócić uwagę, że zgodnie ze słowniczkiem zawartym w ustawie termin „wprowadzenie na rynek” obejmuje sprzedaż bezpośrednią. Sformułowanie (ustawy w artykule 28 ust. 1 pkt.1) „obowiązkiem badania są objęte przed ubojem zwierzęta rzeźne, z których mięso i jego przetwory mają być wprowadzone na rynek” obejmuje formę wprowadzenia na rynek poprzez sprzedaż bezpośrednią i nie ma konieczności dodania po tym sformułowaniu słów „lub do sprzedaży bezpośredniej”(art. 1 pkt. 19 lit. a).

Podsumowując, przedłożony projekt ustawy jest ważną pozycją legislacyjną z zakresu poprawy bezpieczeństwa żywności, poprawy organizacji rynku produktów spożywczych, organizacji służb weterynaryjnych, zwalczania chorób zakaźnych zwierząt i poprawy ochrony zdrowia ludzi, a także dostosowania prawa w tym zakresie do wymogów Unii Europejskiej. Uchwalenie projektu ustawy niewątpliwie przyczyni się do poprawy organizacji rynku produktów zwierzęcych w Polsce oraz podniesienia standardów jakości wprowadzanych na rynek produktów.

Zgłoszone powyżej uchybienia projektu powinny zostać wyeliminowane w toku dalszych prac legislacyjnych.

Sporządziła: Hanna Rasz